

1. Elnevezések:

a. Téglák:

- Egész téglák (25*12*6,5 cm):
- Háromnegyed téglák (18,5*12*6,5 cm):
- Fél téglák (12*12*6,5 cm):
- Negyed téglák (5,5*12*6,5 cm):
- Fejlő egész téglák (5,5*25*6,5 cm):

b. A téglafalon belüli szokásos helyzete szerint:

- Fekvő téglák: a téglák 25*12 cm-es legnagyobb felületű lapján fekszenek.
 - futó: ha hosszmérete a fal irányával párhuzamos,
 - kötő: ha hosszmérete a fal irányára merőleges.
- Álló téglák: a téglák 25*6,5 cm-es oldallapján vagy a 12*6,5 cm-es véglapján fekszenek.

c. A téglafalon belüli különleges helyzete szerint:

- Átlósan fekvő
- Átlósan álló

d. A téglák réteg: a téglák habarccsal számított vastagságával egyező magasságú falazati sáv.

e. A hézagképzés szempontjából:

- Fekvő hézag: az egyes téglarétegek közötti vízszintes (1,0 – 1,3 cm-es) habarccshézag
- Álló hézag: az egyes téglák közötti függőleges (1,0 cm-es) habarccshézag.

f. A falazat: a téglakötés szabályai szerint egymás fölé kerülő rétegek összessége.

g. A falegyen: a födém felfekvés alatti utolsó téglaréteg felső síkjának szintje.

2. A hagyományos falazás és téglakötés szabályai:

a. A falazás szabályai:

- A falazat egész téglákból és faragás útján előállított háromnegyed, fél, negyed és fejlő téglákból: szabályos kötésben, habarccsal kitöltött, egyenlő méretű, pontosan vízszintes fekvő és pontosan függőleges álló hézagokkal kell készíteni.
- Falazáskor az egyes réteges számát, fekvését és kötését előre meg kell határozni, ezért a falazást a megfelelő segédeszközök alkalmazásával kell végrehajtani.
- A rétegek kialakítását és kötését, valahányszor arra a fal vastagságának változása, nyílások kihagyása miatt szükség van, és újra meg kell határozni.
- Az összefüggő falakat készítés közben lehetőleg egyenlő magasságban kell tartani.
- A falakat a munka megszakítása esetén csorbázatosan kell abbahagyni. A csorbázás:
 - lépcsős
 - fogas
 - lépcsős-fogas (ún. francia)
- Csorbázatot más okból is készítenek:
 - az építés közbeni közlekedés számára kihagyott falnyílások szélein,
 - vagy a falba kerülő vasbeton pillérek két oldalán.

b. A téglakötés szabályai:

▪ Általános szabályok:

- A fél téglánál vastagabb falak egyes rétegeit csak futó-, illetve kötőtéglákból vagy futó- és kötőtéglából kell falazni.
- a futó- és kötősorok rétegenként váltásuk egymást,
- az egymás feletti rétegek álló hézagai nem eshetnek egymás fölé,
- az eltolás mértéke egy negyed vagy fél téglák,
- a lehető legkevesebb faragott téglát kell alkalmazni.

▪ Részletes szabályok:

• Az egy téglák (25 cm) vastag fal kötése:

- Az ún. „kétsorú” és „bekötő” kötés alkalmazható.
- A kétsorú kötés: a csupa kötőtéglából álló egyik és a csupa futótéglából álló másik réteg álló hézagai egymáshoz képest egy negyed téglával eltolódnak.

- A bekötő kötés: a csupa kötőtéglából álló rétegek álló hézagai egymáshoz képest rétegenként egy negyed téglával eltolódnak.
- A kétsorú kötés változata az ún. „keresztkötés”: a futósoros rétegek álló hézagai egymáshoz képest minden második rétegben egy fél téglával eltolódnak.
- Az egy téglá vastag falak a téglá gyártási méretegyenetlenségei következtében csak az egyik oldalukon alakítható ki szabályos felülettel.
- **Másfél téglá (38 cm) fal:**
 - Az egymás feletti és egymáshoz képest felcserélt helyzetű futó- és kötőtégla sorokból álló rétegek egymáshoz képest egy negyed téglával eltolódnak.
 - A keresztkötés-jelleg ez esetben is biztosítható.
- **Két téglá (51 cm) vastag fal kötése:**
 - A két sor kötőtéglából álló egyik réteg és a közepén kötőtéglából, míg szelein futótégla sorokból álló másik réteg álló hézagai egymáshoz képest egy negyed téglával eltolódnak.
 - A keresztkötés itt is alkalmazható.
- **Két téglánál vastagabb falak kötése:**
 - A fél téglá páros számú többszöröséből adódó falvastagság esetén: a csupán kötőtégla sorokból és a szélső futósorok közötti kötőtégla sorokból álló réteg álló hézagai egymáshoz képest egy negyed téglával eltolódnak.
 - A fél téglá páratlan számú többszöröséből adódó falvastagság esetén: a rétegenként váltakozó helyzetű szélső futótégla sorokból és kötőtégla sorokból álló rétegek álló hézagai egymáshoz képest egy negyed téglával eltolódnak.
- **Az egyes jellegzetes falrészek (sarkok, kereszteződések) és falak (pillérek, oszlopok) kötései:**
 - **Falvég (a falazat falsíkra merőleges vége):**
 - Az egymáshoz képest egy negyed téglával eltolt rétegek bevezetésénél lehetőleg háromnegyed téglákat, esetleg fejelőtéglákat alkalmaznak.
 - A faragott háromnegyedes darabokat rétegenként váltakozva futó-, illetve kötőhelyzetben, tehát egymáshoz képest negyedtéglás állóhézag-eltolással építik be.
 - **Derékszögű falsarok:**
 - A csatlakozó falak egyes rétegeit felváltva vezetik ki a fal végéig, és az álló negyed téglás eltolódását a kivezetett réteg falvég-kialakításával biztosítják.
 - **Derékszögű csatlakozás:**
 - A csatlakozó falak rétegeit felváltva vezetik át és a keresztező falat falvéggként fejezik be.
 - Az állóhézagok egybeesését azoknak az összemetsződési pontoktól mért egy-egy negyed téglás eltolásával kerülik el.
 - **Derékszögű kereszteződés:**
 - A kereszteződő falak egyik rétegében az egyik irányú, míg a másik rétegben a másik irányú falat vezetik át.
 - Az állóhézagok egybeesését azoknak az összemetsződési pontoktól mért egy-egy negyed téglás eltolásával kerülik el.
 - Ha a kereszteződés helyén a fal vagy a falak vastagsága is, az átmenő réteget a vastagságváltásból adódó szakaszon falvéggként alakítják ki.
 - **Hegyesszögű falsarok:**
 - Az egyik rétegben a csatlakozó falak egyikének külső oldali futósorát végigvezetik, és a másik fal téglasorait e sorhoz hozzáfáragják, míg az átvezetett futósoros réteg többi téglái ezekhez csatlakoznak.
 - A másik rétegben az eljárás fordított.

- Az állóhézagok egybeesését az egyes rétegek negyed téglás eltolásával kerülik el.
- **Tompaszögű falsarok:**
 - Ha a csatlakozási szög kisebb 135° -nál, az egyes rétegek téglasorait rétegenként a belső sarokpontból hol az egyik, hol a másik falsíkra bocsátott merőleges vonal mentén csatlakoztatják, és a helyes hézagkiosztást az egyes rétegek álló hézagainak belső sarokponttól számított negyed-negyed téglás eltolásával biztosítják.
 - Ha a csatlakozási szög nagyobb 135° -nál, a belső oldali futósoros réteget a külső sarokpontból a réteg irányára merőlegesen húzott vonalig vezetik, és a másik irányú fal csatlakozó rétegének futósorát háromnegyedes téglával kezdik.
- **Falsáv vagy lizéna:**
 - Lizéna: a fal síkjából kiálló, hosszúkás négyszög alakú kifalazás szerkezeti erősítés vagy építészeti tagozás céljára:
 - A kötést az általános szabályok szerint készítik és az álló hézagok homlok oldali negyed téglás eltolódását a két rövid oldal falvég képzésével biztosítják.
 - Ha a falsáv kiállása egy negyed téglá vagy annak páratlan számú többszöröse, a falvég kötés lesarkított háromnegyedes téglák is szükségesek.
 - Ha a falsáv hossza fél téglá páros számú többszöröse, a rétegenkénti kétoldali falvég képzés szimmetrikus, míg ha e méret a negyed téglá páratlan számú többszöröse aszimmetrikus
 - Ez esetben ha a fal mindkét oldala nyersen marad, a helyes homlokzati hézagrajz biztosítására a fal belsejében háromnegyedes téglák helyett negyedes és fejelő téglákat alkalmaznak.
- **Falfülke és falhorony:**
 - A fal keresztmetszetének négyszög alaprajzú gyengítése építészeti tagozása, szerkezet bekötés vagy felszálló vezetékek számára.
 - A kötést az általános szabályok szerint készítik, az állóhézagok egybeesése a falfülkesarok falvég kialakításával kerülik el.
 - Ha a falfülke mélysége egy negyed téglá, vagy annak páratlan számú többszöröse, a falvégekötéshez lesarkított háromnegyedes téglák is szükségesek.
 - Ha a falfülke hossza a negyed téglá páros számú többszöröse, a rétegenkénti kétoldali falvégeképzés szimmetrikus, míg ha e méret a negyed téglá páratlan számú többszöröse, a rétegenkénti kétoldali falvégekialakítás aszimmetrikus.
- **Falkáva:**
 - Az ajtó- és ablaktokok beépítéséhez szükséges tagozott falvégekialakítás
- **Pillér:**
 - Szabadon álló, egyszerű szabályos négyszög, illetve sokszög szelvényű vagy összetett keresztmetszetű faltest.
- **Oszlop:**
 - Szabadon álló kör keresztmetszetű faltest.
 - A kötés szabályosságát, illetve az állóhézagok eltolódását egyszer 90° -kal elforgatott kétrétegű, vagy háromszor 45° -kal elforgatott négyrétegű kötéssel érik el, esetleg az egyik rétegben sugár, míg a másik rétegben gyűrűs irányú faragott téglákkal biztosítják.